

Aan Gemeenteraden regio Midden-Holland

Van Dagelijks Bestuur Gemeenschappelijke Regeling Jeugd en Wmo Midden Holland (GR JW)

Onderwerp Inkoop en jeugdhulp en Wmo 2025 en verder

Gouda, 8 april 2025

Geachte gemeenteraden van Midden-Holland,

De regio Midden-Holland heeft de afgelopen periode zorg en ondersteuning vanuit de Jeugdwet en de Wmo opnieuw gecontracteerd. Inwoners kunnen ook de komende jaren gebruik maken van de hulp en ondersteuning die nodig is.

- De zorg voor de inwoners is doorgelopen, er zijn overgangsafspraken gemaakt met partijen die niet meer gecontracteerd zijn. Deze zijn goed uitgevoerd waardoor er geen inwoner zonder zorg is komen te zitten.
- Er zijn 11 nieuwe overeenkomsten gesloten en de beoogde ingangsdatum van 1 januari is gehaald.
- Klachten en voorgenomen bezwaren van zorgaanbieders zijn beheersbaar geweest en hebben niet geleid tot een gang naar de rechter.
- Striktere kwaliteitseisen hebben geleid tot meer waarborgen op kwaliteit (bedrijfsvoering en zorginhoud).
- Niet alle knelpunten in het zorglandschap zijn opgelost met deze inkoopronde.

1. Resultaten inkoop

Voldoende voorzieningen en knelpunten

We hebben veel contracten gesloten met aanbieders, die bij elkaar het brede palet aan zorg, hulp en ondersteuning vanuit de Jeugdwet en de Wmo kunnen bieden. Bij een aantal zorgvormen is sprake van schaarste. Niet alleen in Midden-Holland, ook in andere regio's en zelfs landelijk. Deze schaarste zien we bij:

- Dagvoorzieningen jeugd (dagbesteding en kinderdagcentra)
- Dagbesteding volwassenen
- Woonvoorzieningen jeugd (met name gezinshuizen)
- Hulp bij Huishouden (in een deel van de regio)

Deze schaarste vraagt de komende jaren voortdurend de aandacht. Binnen de inkoop doen we dat door gecontracteerde aanbieders aan te sporen om hun dienstverlening uit te breiden en door samen met de aanbieders en verwijzers te onderzoeken wat nodig is en wat helpt om het aantal voorzieningen op peil te houden. Daarnaast stellen we contracten open voor nieuwe aanbieders als de verwachting is dat dit bijdraagt aan het verminderen van deze schaarste. Zo proberen we het risico op een tekort zo klein mogelijk te houden. Ook al is dit

niet volledig te beïnvloeden door de gemeentelijke inkoop van zorg en ondersteuning (denk bijvoorbeeld aan oorzaken als het tekort aan arbeidskrachten of gebouwen/ woningen).

Aantal gecontracteerde aanbieders

Contracten hulp en ondersteuning	Aantal gecontracteerde partijen	totalen
Ambulant jeugd		131
Ambulant Wmo		53
Dagbesteding en logeren Wmo		30
Dagbesteding Jeugd		14
Forensische psychiatrie		2
Hoogspecialistisch Jeugd		11
Hulp bij huishouden		21
JeudgzorgPlus		2
Wonen & logeren jeugd en jongv.		33
Wonen Wmo		13
Jeugdbescherming/jeugdreclassering		3
Gecontracteerde partijen jeugdhulp		135
gecontracteerde partijen Wmo		72
total aantal gecontracteerde aanbieders		206

NB: Meerdere organisaties hebben meer dan 1 contract

4

Het aantal gecontracteerde aanbieders is met ca 10% gedaald. De verwachting was dat deze daling sterker zou zijn, vanwege de aangescherpte kwaliteitseisen. Veel organisaties hebben echter onder invloed van dit inkooptraject een stevige impuls gegeven aan de kwaliteit van hun organisatie. En ook dat is wel degelijk een positief resultaat voor de inwoners van de regio.

Kwaliteit

Inwoners kunnen rekenen op hulp en ondersteuning die geboden wordt door (financieel) gezonde organisaties, die intern aandacht besteden aan de kwaliteit van zorg. Om hierop te sturen is in het inkoopproces veel aandacht besteed aan de kwaliteit van aanbieders. Relatief veel aanbieders hebben tijdens dit inkoopproces geïnvesteerd in waarborgen op kwaliteit om in aanmerking te komen voor een contract.

Dit betreft:

- Kwaliteit van bedrijfsvoering.
- Kwaliteit van zorg en personeel

De aandacht voor de kwaliteit van bedrijfsvoering verkleint het risico dat inwoners ongewenst en onbedoeld over moeten stappen naar een andere aanbieder, vanwege organisatorische of financiële onzekerheden binnen de organisatie.

Door de aandacht voor kwaliteit van zorg en personeel per type dienstverlening weet de inwoner beter wat hij kan verwachten aan kwaliteit en neemt de kwaliteit naar verwachting ook toe. Per type dienstverlening is het opleidingsniveau van het personeel voorgeschreven en zijn relevante opleidingen benoemd. Er zijn referenties opgevraagd en geverifieerd. Door

de verplichting om lid te zijn van een brancheorganisatie ontstaan een continue impuls van leren en verbeteren bij de aanbieder. We verwachten dat aanbieders actuele kennis en inzichten toepassen in de uitvoering van de hulp.

Een inkooptraject is een momentopname. Doordat contractueel meer eisen worden gesteld aan kwaliteit bedrijfsvoering en kwaliteit van zorg, kan hier de komende jaren in het contractmanagement ook beter op gestuurd worden.

2. Overgangperiode

Ondanks deze voor gemeenten en zorgaanbieders stevige operatie is de zorg voor de inwoner doorgelopen. Een aantal aanbieders die tot en met 2024 hulp boden, is niet toegelaten tot de nieuwe contracten en/of heeft zich niet ingeschreven voor een nieuw contract. Voor een aantal inwoners betekent dit dat de zorg met ingang van 1 januari 2025 geboden wordt door een andere aanbieder. Voor een aantal inwoners staat dat gedurende 2025 nog te gebeuren. Als het nodig of wenselijk is speelt de GR JW hierbij, namens de gemeenten een bemiddelende rol, met als doel:

- Continuïteit van hulp en zorg te borgen
- Partijen zoveel mogelijk te stimuleren om personeel en (zorg)vastgoed voor de regio te behouden.

In deze overgangperiode staat het inregelen en implementeren van de nieuwe contractafspraken centraal bij alle betrokkenen.

3. Reflectie op ingediende moties bij het inkoopplan (februari 2024)

Ervaringen zorgaanbieders. In het inkoopbeleid ook rekening te houden met de ervaringen met de zorgverleners in het verleden zoals, het zich houden aan gemaakte afspraken en de kwaliteit van de geleverde zorg.

Alle inschrijvers worden in het inkoopproces op dezelfde manier behandeld en beoordeeld. Om deze motie recht te doen, gelden de volgende toelatingscriteria voor alle inschrijvers:

- In de afgelopen drie jaar is geen contract geheel of gedeeltelijk ontbonden, opgezegd of geweigerd.
- De aanbieder heeft in de afgelopen twee jaar minimaal <aantal> trajecten zelfstandig en naar tevredenheid uitgevoerd voor elk product waarop zij inschrijft (aantoonbaar met een verklaring van de opdrachtgevende gemeente, regio of werkgever).

Tijdens de uitvoering van de inkooptrajecten leidde deze criteria incidenteel tot een volledige afwijzing van een contract. Vaker nog resulteerden ze in het uitsluiten van een aanbieder voor specifieke producten binnen een contract.

Alternatieve inkoop Jeugdzorg plus. In te zetten op een alternatief voor de Jeugdzorg Plus in de vorm van kleinschalige (woon)voorzieningen in de eigen omgeving met de bijbehorende financiering, zodat er met een vast team van medewerkers de stabiliteit, veiligheid en continuïteit van zorg en onderwijs kan worden geboden.

Samen met de andere jeugdhulpregio's in Zuidwest worden alternatieven voor JeugdzorgPlus ontwikkeld. Regionale en bovenregionale alternatieven worden contractueel vastgelegd

binnen het contract Hoogspecialistisch. Inmiddels zijn meerdere alternatieven beschikbaar, zoals kleinschalige woonvoorzieningen en de inzet van een intensief ambulante team.

Sturen op leren

- *Een inkoopplan en inkoopstrategie te ontwikkelen die stuurt op leren en daardoor verbetering stimuleert en niet tot (vooraf bekende) perverse prikkels en onbedoelde effecten leidt;*
- *Hierbij niet alleen gebruik te maken van ervaring, maar ook van relevante literatuur en experts.*

Vooraf binnen de contracten Hoogspecialistisch Jeugd en Wonen Wmo ligt de focus op het ontwikkelen van een lerend stelsel. Alle betrokken partijen dragen actief bij door kennis en onderzoeken in te brengen in het regionale leerproces. De bovenregionale samenwerking binnen het Bovenregionale Expertisenetwerk stimuleert dit gezamenlijke leren verder. In de overige contracten krijgt het gezamenlijke leerproces vooral vorm via de in te richten overlegtafels.

Aanbesteding Gecertificeerde instellingen

- *Bij een aanbesteding van een gecertificeerde instelling ter uitvoering van de jeugdbescherming de instrumenten uit de inkoopkaders ten volste te benutten om maximaal te sturen op duurzame kwaliteitsverbetering;*
- *De contracten voor jeugdbescherming niet direct voor de volledige 10 jaar aan te gaan maar te werken met de mogelijkheid om te verlengen als de overeengekomen doelstellingen voor kwaliteitsverbetering zijn behaald;*
- *De raad minimaal jaarlijks te informeren over de afgesproken en bereikte kwaliteitsverbetering.*

Om meer grip te krijgen op de kwaliteit van diensten en de monitoring daarvan, heeft de regio een aanpak ontwikkeld waarbij een ontwikkelagenda is gekoppeld aan het contract met de Gecertificeerde Instellingen (looptijd t/m 2027). De agenda bevat thema's zoals bejegening, rechtsbescherming, kwaliteitsmonitoring en wetenschappelijke inzichten.

Daarnaast zijn afspraken gemaakt over het leveren van kwartaalrapportages, waarin cijfers zoals klachten, doorlooptijden en aantal uithuisplaatsingen worden opgenomen. Ook worden vier keer per jaar accountgesprekken gevoerd waarin deze cijfers en kwaliteitsindicatoren worden besproken. Om de samenwerking en cliëntgerichtheid verder te versterken, wordt jaarlijks een gesprek met een vertegenwoordiging van de cliëntenraad ingepland. De voortgang wordt bewaakt via periodieke bestuurlijke overleggen.

Evaluatie inkoop. *De raden is positie te brengen door het invoeren van een evaluatiecyclus, bestaande uit:*

- *Terugkoppeling over de voortgang via de reguliere P&C cyclus*
- *Gedurende de inkoopperiode 3 jaar een uitgebreide evaluatie en analyse op te stellen op basis waarvan bijstellen van de inkoopkaders mogelijk is als de situatie daarom vraagt. Deze evaluatie vindt plaats in de jaren 2027, 2030 en 2033 en gaat dan steeds over de gehele inkoopperiode vanaf 2025.*

De eerste globale voortgang is opgenomen in dit document en zal verder via de reguliere P&C cyclus lopen.

Overgang 18-/18+

- *Bij de inkoop te regelen dat 'verlengde hulp' voor jongeren (die ook na hun 18de nog hulp nodig hebben) zonder belemmeringen georganiseerd wordt.*
- *Bij de inkoop-, voortgangs- en verantwoordingsgesprekken de inzet en bereidheid van aanbieders (om samen met concullega's te overleggen in het belang van de hulpvrager) actief. Te betrekken en als een kwaliteit te benoemen.*
- *In de inkoopkaders vast te leggen dat aanbieders met jongeren in de jeugdhulp vanaf hun 17e een toekomstplan maken waaruit handelingsacties voortkomen voor het leven na hun 18e levensjaar.*

Jeugdhulpaanbieders zijn contractueel verplicht om samen met de jeugdige en de verwijzer vanaf 17 jaar een toekomstplan op te stellen. Dit vergemakkelijkt de overgang op het 18e levensjaar. Daarnaast is een specifiek kamertrainingsproduct ontwikkeld om deze overgang te ondersteunen, met implementatie in kwartaal 2 van 2025. Deze afspraken geven richting aan de contractmanagementgesprekken met aanbieders gedurende de contractperiode.

Inkoopkaders innovatieve zorg. De raad voor januari 2025 een visie aan te bieden die ingaat op het spanningsveld tussen bewezen effectieve zorg en innovatieve zorg, waarmee de visie richting geeft voor het afwegingskader bij de keus tussen effectieve zorg en innovatieve zorg.

Dit document is vanwege de enorme druk op de organisatie nog niet gerealiseerd en wordt in 2025 opgepakt.

Inkoopkaders Regierol. In de inkoopkaders helder vast te leggen dat de regierol wordt uitgevoerd

In 2023 heeft de regio de uitvoering van casusregie en procesregie vormgegeven. Dit is nu integraal opgenomen in de relevante contracten. Binnen het contract Hoogspecialistisch Jeugd krijgt de regierol extra aandacht bij de inrichting van het Expertisenetwerk Complexe Casuïstiek Jeugd Midden-Holland. In samenwerking met de lokale toegangen en de Gecertificeerde Instellingen wordt deze rol verder uitgewerkt en geïmplementeerd.

Ondertekening

Irma Bultman
Voorzitter

Bart van der Schelde
Secretaris directeur GR JW